

ALGEMENE BESCHOUWINGEN – GROENLINKS

- PERSPECTIEFNOTAVERGADERING 2021

Voor een partij met één zetel binnen de gemeenteraad blijft het vooralsnog bij dromen. Het blijft bij dromen over al die kansen wanneer je vier jaar lang de koers kan bepalen, omdat je onderdeel bent van de coalitie. In het geval van GroenLinks zou dat betekenen: vier jaar lang keihard werken aan een duurzaam en financieel gezond Meppel, waar iedereen zich thuis kan voelen.

Drie jaar geleden was het voor GroenLinks nog niet zo ver, maar de fracties van Sterk Meppel, VVD en het CDA kregen die kans wél. Zij vormden een coalitie waardoor ze vier jaar lang de koers uit kunnen zetten. Binnen deze vier jaar is de behandeling van de PPN (Perspectiefnota) een belangrijk moment. Hét moment om te laten zien welke keuzes er gemaakt worden en hoe deze keuzes zich verhouden tot andere besluiten: waarom kiezen we voor het één en niet voor het ander.

Een belangrijk moment voor zowel de politiek zelf als voor inwoners. Want dit is ook hét moment om te ontdekken of de coalitie jou als inwoner goed vertegenwoordigt. Toch is er de afgelopen vier jaar iets opmerkelijks te zien. Het is in vier jaar tijd slechts één keer gelukt om een PPN aan te leveren en te behandelen zoals wij -de politiek, maar ook de betrokken inwoners- dat gewend zijn.

Een belangrijke vraag van GroenLinks is dan ook: *what happened...* wat is er gebeurd? Waarom is er op één keer na, keer op keer geen heldere koers uitgezet door het college?

Meppel verkeert in financieel zwaar weer, we hebben te maken met een crisis van formaat, toenemende druk op de zorg. Meppel heeft behoefte aan duidelijkheid, misschien wel meer dan in lange tijd het geval is geweest.

Het college spreekt van een perspectiefnota waarin ze -en dat vonden wij nogal mysterieus omschreven- 'keuzerichtingen duiden zonder deze te concretiseren'. Maar besluiten dat het schoolzwemmen stopt, klinkt voor GroenLinks als behoorlijk concreet.

En dan is het de vraag of deze PPN onvoldoende concreet is of dat vooral visie ontbreekt. Een visie als rode draad in de keuzes die gemaakt worden. Niet alleen belangrijk voor de toekomst van onze gemeente, maar ook voor inwoners die het gevoel hebben grip te verliezen op overheid en politiek. Dit laatste is helaas in toenemende mate het geval.

GroenLinks stelt voor om meer ruimte te maken voor visie en voorspelbaarheid. Zodat duidelijk is waarom we welke koers op welk moment varen. Zodat we een voorspelbaar systeem blijven voor inwoners met vertrouwen in de gemeente en weer worden voor inwoners die dit vertrouwen verloren zijn.

We komen daarom met een motie die hier op het gebied van duurzaamheid aan bij kan dragen. Dat doen we omdat we ons willen richten op de overlap tussen de verschillende politieke partijen. De verschillen in visie over bijvoorbeeld de jeugdzorg zijn voor GroenLinks –helaas- niet op te lossen met één gesprek of één motie. Wij blijven goede zorg voor iedereen die dit nodig is verkiezen boven gesteggel om geld.

Maar goed, dat is dus een verschil in visie. Er zijn ook thema's waarbij de neuzen meer dezelfde kant op staan. Duurzaamheid is daar gelukkig een voorbeeld van. Hoewel we niet altijd dezelfde route kiezen op weg naar duurzaamheid zijn we het er unaniem over eens: een duurzaam Meppel is belangrijk.

Meppel is daar druk mee: van warmtevisie tot strategie, van informatie tot inspiratie om inwoners te bewegen tot het maken van duurzame keuzes. Het is duidelijk: we zijn op weg naar een CO2 neutraal Meppel.

Wat we daarin nog missen is hoe de gemeente Meppel zichzelf inspireert en beweegt tot het maken van duurzame keuzes. Welke keuzes maken we van de –kleine- aanschaf van kerstpakketten tot en met grote- aanbestedingen en welke rol is hierin weggelegd voor duurzaamheid. Belangrijk, want met een duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid kunnen we een groot verschil maken! Daarnaast hebben we de voorbeeldrol én zijn de inspiratie voor inwoners van wie wij hopen dat ze meer duurzame keuzes gaan maken.

Natuurlijk is het ook nú zo dat gemeente Meppel duurzame keuzes maakt. Voorbeelden daarvan zijn fancy-led-lantarenpalen maar ook het circulaire-doch-bijzonder-grijze tapijt in het stadhuis. Daarnaast zijn we 'global goals' gemeente, 'fairtrade' gemeente en reduceren we het gebruik van wegwerpplastic. Dat zijn fantastische ontwikkelingen! Maar een overzicht van wat we doen en waarom en wat het effect daarvan is op onze ambitie.. dát is (soms) onduidelijk.

Wat de fractie van GroenLinks betreft is het tijd voor duidelijkheid. Wat doen we aan duurzaamheid binnen wat we kopen en wat we contracteren en wat zijn de effecten op onze duurzame ambities. Zo laten we zien dat gemeente Meppel haar rol pakt, hoe duurzaamheid plaatsvindt.

Nogmaals: Meppel doet al van alles. Juist daarom is het van belang dat Meppel haar duurzame keuzes en instrumenten om tot afweging te komen deelt met de raad en deelt met de inwoners. Tijd om elkaar te inspireren.

Bij deze dient GroenLinks de motie 'duurzaam inkopen en aanbesteden' in. Deze motie verzoekt het college om in beeld te brengen op welke wijze gemeente Meppel zich inzet voor (sociaal) duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid; Hierbij aandacht te hebben voor tenminste de volgende clusters: energie, kantoren, kantoorfaciliteiten en diensten, transport en vervoer, automatisering en telecommunicatie en het cluster grond- weg- en waterbouw*; de resultaten hiervan te delen met de Raad in het voorjaar van 2022 en daarnaast te communiceren met de inwoners via tenminste 'www.meppel.nl/duurzaam'. (Andere manieren voor het inspireren en delen kunnen we natuurlijk alleen maar aanmoedigen.)

*De genoemde clusters in de motie komen van de website: maatschappelijk verantwoord inkopen, een website van de Rijksoverheid. Zoals gezegd: van kerstpakket tot aanbesteding, overall vallen duurzame keuzes in te maken. We hebben om die reden de clusters overgenomen.

We hopen dat de uitvoer van deze motie ervoor gaat zorgen dat duidelijk wordt hoe duurzaamheid een rode draad - of eigenlijk juist de gróéne draad - in het handelen en het beleid van gemeente Meppel is.

Waar onze motie vraagt om overzicht, om een rode/groene draad en het uitdragen van visie, daar duiken we met ons amendement toch een detail in. Het gaat over de aanschaf van één auto, best een detail. Hoewel een detail binnen de PPN wil ik vooraf toch al even delen dat dit detail wel €515.000 moet kosten, ruim een half miljoen.

Dat geld dat moet gaan naar de aanschaf van een nieuwe vuilnisauto en dan specifiek naar een exemplaar dat op waterstof rijdt. Waterstof heeft één voordeel.. en dat is dat de auto zonder uitstoot door onze gemeente kan rijden, maar dat is het dan ook. Verdere voordelen zijn er niet, grote nadelen wel. Want voor het rijden van deze auto is maar liefst drie keer meer elektriciteit

nodig dan wanneer de vuilnisauto op deze elektriciteit zélf zou rijden (want het kost veel energie om waterstof te maken).

Daarnaast wordt er wel gesproken over groen-waterstof maar dat bestaat nog helemaal niet. Dat zit zo: je hebt dus drie delen elektriciteit nodig voor één deel waterstof. En op dit moment hebben we onvoldoende groene elektriciteit over om waterstof duurzaam te kunnen ontwikkelen. Kijk maar naar Meppel, het is al lastig om te voorzien in onze eigen energiebehoefte dus een overschot is er niet. Geen groene waterstof dus, we zullen het voorlopig moeten doen met grijze waterstof. Grijze waterstof wordt gemaakt van ... aardgas en is in onder aan de streep vervuilender dan diesel.

En om die reden heeft bijvoorbeeld ook -ons allen bekend- Scania aangegeven dat niet waterstof de oplossing is, maar elektriciteit. Zij vertellen op de website over commitment aan elektrisch rijden ondersteund door het 'drie delen elektriciteit, één deel waterstof'-gegeven. Waar ze daarnaast nog op wijzen is op hoge kosten in het onderhoud van waterstofauto's. Met andere woorden, we zijn er nog niet met ruim een half miljoen euro.

Toch is de ontwikkeling van groen waterstof wél belangrijk. De metaalindustrie kan niet wachten. Het is de bouw van de auto's zelf waarbij groen-waterstof onmisbaar is. Want waar een vrachtwagen kan rijden op elektriciteit, is elektriciteit niet voldoende krachtig om de hoogovens te laten draaien. Als we een duurzaamheidsslag willen slaan dan vervangen we het grijze waterstof voor groen waterstof in industrie waar waterstof onmisbaar is, te beginnen met de hoogovens.

Terug naar Meppel. Een waterstofauto is een anti-duurzaam plan én het is veel te duur in zowel aanschaf als onderhoud. Is er dan ook nog goed nieuws? Ja, dat is er zeker. Want dat half miljoen? Dat is ruim voldoende voor een elektrische vuilniswagen met een capaciteit en een bereik dat passend is voor Meppel.

Om die reden dienen wij amendement: geen waterstof in. Dat amendement wijzigt de woorden (waterstof in plaats van diesel) in (zero emissie – in plaats van diesel).

Voorzitter, we zijn lang aan het woord geweest. Samenvattend missen wij een zekere voorspelbaarheid in de werkwijze van het college en we vragen het college hoe dit kan. Die groene draad hopen we aan te vullen met de motie duurzaam inkopen, zodat duidelijk wordt hoe duurzaamheid zich verankert in ons Meppeler DNA. Het amendement ging over de aanschaf van een waterstofauto: een anti duurzaam idee. Tot zover.

